

תכנית מלגות ות"ת לדוקטורנטים מצטיינים מאוכלוסיות הגיוון ומהפריפריה החברתית-כלכלית¹

(במקום התכניות הנפרדות לחברה ערבית, חברה חרדית, יוצאי אתיופיה ומלגת לבציון)

הנחיות-תשפ"ה

מטרת התכנית

תכנית זו פועלת בהתאם להחלטת ות"ת מיום 20.3.2024 העוסקת בעדכון מערך תכניות מלגות ההצטיינות המיועדות לאוכלוסיות גיוון ופריפריה חברתית-כלכלית.

התכנית מיועדת לתמוך ולעודד סטודנטים וסטודנטיות מאוכלוסיות הגיוון (בני החברה הערבית, בני החברה החרדית ויוצאי אתיופיה) וכן סטודנטים וסטודנטיות מהפריפריה החברתית-כלכלית, לפנות ללימודי תואר שלישי באוניברסיטאות המחקר בישראל המתקצבות על ידי ות"ת, ולהרחיב בטווח הארוך את מספר חברי הסגל האקדמי מאוכלוסיות אלה במדינת ישראל.

מסמך זה מנוסח בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד.

בכל מקום בו הפנייה במסמך מנוסחת בלשון זכר, הכוונה לגברים ולנשים כאחד.

מאפייני התכנית

- הזוכים בתכנית ייבחרו על בסיס קריטריונים של מצוינות אקדמית, ובכלל זה, המלצות, פרסומים אקדמיים, השתתפות בכנסים בינ"ל, זכייה בפרסים ומלגות, הוראה, מחקר המועמד והתרשמות כללית מהמועמד ומהפוטנציאל שלו להשתלב בעתיד כסגל אקדמי, באמצעות ועדת שיפוט שתורכב על פי נהלי מ"ג/ות"ת.
- ות"ת מעניקה מדי שנה עד 37 מלגות תלת-שנתיות לדוקטורנטים מצטיינים מאוכלוסיות הגיוון ומהפריפריה החברתית-כלכלית, מתוכן מוקצות:
 - 13 מלגות לבני החברה הערבית
 - 5 מלגות לבני החברה החרדית
 - 2 מלגות ליוצאי אתיופיה
 - 5 מלגות לפריפריה חברתית-כלכלית (מלגת "לבציון")
 - 12 מלגות – סל תחרותי. במלגות אלה יוכלו לזכות מועמדים מכל 4 האוכלוסיות על בסיס הצטיינותם האקדמית. ועדת השיפוט איננה מחויבת לחלק את סך המלגות שנקבעו לה במכסה מראש, במידה ומצאה כי איכות המועמדים אינה עונה על דרישותיה וציפיותיה לקבלת מלגות אלה. עוד יצוין כי ועדת השיפוט אינה מחויבת להתחשב בסדר העדיפויות ששלח המוסד (ראה סעיף 1 אופן ההגשה).
- גובה המלגה יעמוד על כ-62,200 ₪ לשנה (במחירי תקציב תשפ"ה), למשך שלוש שנים אקדמיות.
- גובה השתתפות ות"ת במימון המלגות יעמוד על 52,200 ₪ לשנה, יחד עם דרישה להשתתפות מצד המוסד האקדמי בגובה של 10,000 ₪ לשנה שישולמו לכל מלגאי.

¹ בהתאם להחלטת ות"ת מישיבתה ביום 20.3.2024

V. בנוסף, תעמיד האוניברסיטה לרשותו של כל מלאגי סכום שנתי של 10,000 ₪, לכיסוי הוצאות מחקר כגון: צילומים, נסיעות, תוכנה, פרסום והוצאה לאור.

VI. כל מוסד יגיש עד 15 מועמדים לתכנית המלגות. על פי ההנחיות הבאות:

עד 5 מועמדים מהחברה הערבית

עד 3 מועמדים בוגרי החינוך החרדי

עד 2 מועמדים יוצאי אתיופיה

עד 5 מועמדים מהפריפריה החברתית-כלכלית על בסיס ההגדרה שנקבעה בוות"ת ב-17.2.21 לעניין תכנית המלגות ע"ש נחמיה לבציון.² בהגדרה ייכללו מועמדים אשר בית ספרם האחרון בפיקוח משרד החינוך בממד טיפוח 7-10 של משרד החינוך, או מועמדים שמקום מגוריהם בגיל 18 היה באזור סטטיסטי הנכלל באשכולות 1-4 של המדד הכלכלי החברתי של הלמ"ס.

על המוסד לציין לאילו מבין 4 האוכלוסיות משויך המועמד.

האחריות לבחירת המועמדים תהיה בידי המוסדות המגישים. הגשת רשימת המועמדים לות"ת תיעשה בהתאם להנחיות המפורטות בקול הקורא ותלווה בדברי הסבר על תהליך הבחירה והתחייבות על קיום התנאים הדרושים.

תנאים כלליים להגשת מועמדות

1. המלגות מיועדת למועמדים מאוכלוסיות הגיוון כמפורט ב"מטרות התכנית".
2. המלגה מיועדת אך ורק לבעלי אזרחות ישראלית או לבעלי מעמד של "תושב קבע".
3. עבודת הדוקטורט מתבצעת באחת מאוניברסיטאות המחקר בישראל.
4. למלגה יוגשו מועמדים שיש להם מנחה לדוקטורט ותכנית מחקרית, ושסיימו את לימודי התואר השני עד 5 שנים קודם להגשת מועמדותם למלגה, או סטודנטים במסלול ישיר לדוקטורט.
5. למועמדים יתרה של 3 שנים לפחות לדוקטורט.
- יכולים להגיש מועמדותם גם דוקטורנטים שהצעת המחקר שלהם טרם אושרה, זאת בצירוף אישור מהמנחה והתחייבות לעדכון ות"ת על אישור ההצעה עד שנה ממועד הזכייה.
6. המלגה תינתן למלאים עבור לימודים באותו מוסד שהגיש את הבקשה עבורם. מעבר למוסד אחר יבטל את המלגה (אם המועמדים זכו במלגה) או את הבקשה למלגה.
7. מתן המלגות הינו בכפוף לסעיף 11 לכללי המועצה להשכלה גבוהה בדבר זכויות הסטודנט (התאמות עקב טיפולי פוריות, היריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה), תשע"ב-2012 ובהתאם לחוק זכויות הסטודנט. בגין לידה/חופשת לידה, תוארך תקופת המלגה ב-15 שבועות ותינתן תוספת כספית בהתאם.

² לפי הגדרה זו להגשת מועמדות למלגת לבציון כסטודנט מ"הפריפריה חברתית-כלכלית" ייחשב מועמד אשר עומד בלפחות אחד משני הקריטריונים הבאים:

- א. למד באחת מהחטיבות העליונות המופיעות ברשימה העדכנית של "פריפריה חברתית-כלכלית" שהוכנה ע"י המדען הראשי של משרד החינוך.
- ב. מקום מגוריו במהלך רוב 12 שנות לימוד בבית ספר, בדגש על שלוש שנות תיכון, באחד מהישובים המוגדרים כ"פריפריה חברתית-כלכלית", בהתאם לרשימה העדכנית שהוכנה על ידי הלמ"ס.

מועמד שאינו עומד בקריטריונים גם יחד, יוכל להגיש בקשה חריגה לקבלת המלגה באמצעות מכתב קצר המנמק זאת.

8. בהתאם להחלטת ות"ת מיולי 2021 המוסדות יפעלו לשדרוג, שיפור והקמת מערכות מחשוב, מידע ואיסוף נתונים באשר למלגה, לרבות מידע ומעקב אחר מועמדים וזוכים.
9. בהתאם למדיניות מל"ג/ות"ת בנושא שוויון מגדרי, יש לגייס מספר שווה של נשים לתכנית. במידה ולא נמצאו מועמדות מתאימות, יתבקש המוסד להביא דברי הסבר נלווים.
10. על המוסדות והמועמדים לעמוד בכל תנאי התקנונים של תכניות המלגות.

אופן ההגשה

יודגש כי תיקי המועמדים וטופסי ההגשה יוגשו באופן מקוון בהתאם להנחיות שיועברו ע"י ות"ת באמצעות לשכת הרקטור של המוסד המגיש ולא באופן עצמאי ע"י המועמדים.

להלן המסמכים הנדרשים להגשה:

1. רשימת המועמדים, המדורגים ע"פ סדר העדיפויות של האוניברסיטה (בהתאם לטופס האקסל המצורף).
2. מכתב חתום ע"י הרקטור ובו דברי הסבר בנוגע לתהליך בחירת המועמדים: שיקולי המוסד בהגשת כל מועמד, תרומת המחקר שלו וכדומה, וכן התחייבות בנוגע לעמידת המועמדים והמוסד בתנאי התכנית.
3. עבור כל מועמד, תיק מועמד (בפורמט pdf, קובץ אחד לכל מועמד), הכולל:
 - 3.1 טופס הגשה מלא וחתום על ידי המועמד.
 - 3.2 קורות חיים של המועמד (עד 2 עמודים, כולל פרטי קשר ופירוט אודות השכלה אקדמית, השתתפות בכנסים בינ"ל, וזכייה במלגות/מענקים/פרסים הצטיינות וכל מידע רלוונטי אחר).
 - 3.3 מכתב אישי (עד עמוד) מהמועמד לחברי הוועדה בו הוא מתבקש לכתוב בסגנון חופשי (ולא פורמאלי) על הרקע האישי והמקצועי ועל תחום מחקרו.
 - 3.4 תעודות סיום של התארים הקודמים וגיליונות ציונים לתארים ראשון, שני ושלישי.
 - 3.5 תקציר עבודת ה-M.Sc או ה-MA.מועמדים שהתקבלו למסלול הישיר לדוקטורט יגישו תקציר הישגיהם במחקר (עמוד אחד עד שנים).
- 3.6 רשימת פרסומים הכוללת הפרדה בין מאמרים שפורסמו/התקבלו לפרסום, ומאמרים שהוגשו ונמצאים בשיפוט. נא להכניס קישורים למאמרים, היכן שניתן.
- 3.7 תכנית המחקר לדוקטורט (עד 4 עמודים בעברית או באנגלית, כולל תרשימים וגרפים, לא כולל ביבליוגרפיה) ותקציר (כ-450 מילים)
- 3.8 שניים-שלושה מכתבי המלצה חתומים (באורך מקסימלי של עד 2 עמודים כל אחד) מאנשי אקדמיה בכירים המכירים את המועמד, ופרטים אודות הממליץ (תחום, מוסד וכו'), והקשר שלו עם המועמד. לפחות אחת מן ההמלצות תהיה ממנחה הדוקטורט. ההמלצות לא יהיו בנות יותר משנתיים.
- 3.9 פירוט מלא אודות מקורות מימון נוספים כגון שכר ו/או מלגה נוספת. על מנת להבטיח מניעת כפל תקצוב, יודגש כי במקרים בהם זכה המלגאי במלגות או מענקים שמקורם בתקצוב ציבורי ישראלי בנוסף למלגה זו, יהיה על המועמד לבחור במלגה/מענק אחד בלבד.

תיקי המועמדים הכוללים את כל המסמכים המוזכרים לעיל, יישלחו עד לתאריך ה- 4.7.2024 על ידי רכזי המלגות המוסדיים לות"ת, באמצעות מערכת המלגות הממוחשבת.

תנאים למימוש המלגה

1. המלגאי מתחייב כלפי המוסד -
 - לסיים את עבודת הדוקטורט תוך שלוש שנות המלגה או לכל היותר תוך ארבע שנים ממועד הזכייה במלגה.
 - לבקש את אישור האוניברסיטה, לכל הפסקה בעבודת המחקר לתקופה של ששה חודשים או יותר. בכל מקרה לא ניתן להקפיא את המלגה ליותר משנה אחת
2. האוניברסיטה מתחייבת כלפי ות"ת -
 - להביא לידיעת המלגאי את תנאי התוכנית ואת חובותיו וזכויותיו בהתאם אליהם
 - לשלם למלגאי לכל הפחות את סכום המלגה השנתי, וזאת בכפוף לעמידת המלגאי בתנאים התכנית
 - לא להעסיק את המלגאי על חשבון המלגה. יודגש כי המלגאים יוכלו לעבוד בתקופת המלגה בהיקף שלא יעלה על 8 שעות שבועיות, ובתנאי שעבודתם רלוונטית לתחום לימודיהם/מחקרם, ובכפוף לאישור בכתב ממנחה הדוקטורט. עבודתו של המלגאי כאמור במהלך תקופת המלגה תהיה בשכר עבודה מלא (הנפרד מהמלגה), בגינו ישולמו הפרשות לזכויות סוציאליות ומס הכנסה כדין, ושכר זה לא יינתן כתמורה לרבות כל התחייבות של המלגאי למתן שירות כלשהו לנותן המלגה או למילוי תפקידו בו .
3. בתום כל שנה אקדמית תגיש האוניברסיטה לות"ת דו"ח שנתי הכולל את המידע הבא -
 - רשימת המלגאים הממשיכים לשנת הלימודים הבאה בצירוף דוח התקדמות אקדמי, דיווח קצר מטעם מנחה הדוקטורט, וכן המלצה להמשך הענקת המלגה לשנה נוספת. האוניברסיטה מתחייבת להודיע על כל הפסקת לימודים העולה על שישה חודשים
 - אישור על קבלת תואר דוקטור עבור המלגאים שסיימו את השנה השלישית של קבלת המלגה (או לכל היותר לאחר סיום השנה הרביעית), וכן מידע (אם קיים) על אפשרויות ההתפתחות האקדמית או המקצועית שלהם (כגון: קליטה כחבר סגל, יציאה לבתר-דוקטורט וכדומה)
 - דיווח כספי על התשלומים שהועברו לכל זוכי המלגה בשנת הלימודים הנוכחית (שנה ראשונה, שנייה ושלישית), חתום על ידי מנהל הכספים של האוניברסיטה. על סמך הדיווח הנ"ל, תעביר ות"ת לאוניברסיטאות בסוף שנת הלימודים את כספי המלגות בגין השנה כולה עבור כל המלגאים.